

Hapisane ve tevkifanelerin idaresi hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 26/VI/1930 - Sayı : 1530)

№ 1721

BİRİNCİ MADDE — Türkiyede her mahkeme bulunan yerde hapisane ve tevkifhane bulunur.

İKİNCİ MADDE —

A - Mahpusların hapisanelere dağıdılması;

B - Mahpus ve mevkıfların giydirilmesi ve yedirilmesi, yatırılması ve okutulması ve çalıştırılması;

C - İş kazançlarından san'atlar ihtiyacına ve çalışanlara pay ve ailelerine nafaka ayrılması;

D - Mahpus ve mevkıflar haklarında kimler tarafından ne gibi inzibat muameleleri tatbik olunacağı;

E - Hapisane ve tevkifhane memur ve müstahdemlerinin vazife ve salâhiyetleri ve haklarında kimler tarafından ne gibi inzibatî muameleler yapılacağı nizamnamede yazılır.

Bu nizamnamenin sıhhi hususlara müteallik maddeleri Sıhhat ve İctimaî Muavenet vekâleti ile müştereken hazırlanır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Adliye vekâletince gösterilecek lüzum üzerine hapisanelerde iş yurtları ve hastane tesisi için Hükûmetçe bütçeye lüzumu kadar tahsisat konulur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mıntaka hapisaneleri iş yurtlarının idare ve tesisi, bütçeye konulacak mütedavil sermaye ile temin olunur. Adliye vekilinin iznile kabul edilen teberrularda mütedavil sermayeye ilâve olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Lüzumu takdirinde mahpusların bir hapisaneden diğesine nakilleri Adliye vekâletinin müsaadesile caiz olabilir.

ALTINCI MADDE — Mıntaka hapisane müdürleri doğrudan doğruya Adliye vekâletince ve muhasip ve başkâtipleri ile diğer hapisane ve tevkifhane müdürleri ve teftiş memurları ve hekimler ve fen memurları ve muallimler mahallî Adliye Encümeninin inhası üzerine veyahut daha ehliyetli zevat bulunduğu halde re'sen vekâletçe tayin olunurlar.

Hapishanelerin sair memur ve müstahdemleri mahallî Adliye Encümenlerince intihap ve vilâyetin tasdikile tayin kılınır.

YEDİNCİ MADDE — Hapishane müdürü ve memurları hakkında kanunî tahkikat icrası, doğrudan doğruya adliyeye aittir. Gösterilen lüzum üzerine müdürlere Adliye vekâletince ve diğer memurlara mahalleri Adliye Encümenlerince işten el gektirilebilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Hapishane müdür ve memuru ve müstahdemleri, hapishanenin emniyet ve muhafazasının temini için aşağıda yazılı hallerde silâh kullanmağa salâhiyettardır:

A : Türk ceza kanununun 49 uncu maddesinin 1,2 ve 3 numaralı fıkralarında yazılı mecburiyetler hadis olursa;

B : Mahpuslar teoplu olarak hücum teşebbüsünde bulunanlar ve memurlara

veya kendilerine nezaretle muvazzaf bulunanları yakalıyarak onlara mukavemet veya onlar bir hususu yapmaları veya yapmaları için cebredelerse;

C : Firar teşebbüsünde bulunan bir mahpus yakalanırken filen veya tehlikeli bir surette tehdit ederek mukavemet eder veya mükerreren dur emrine itaat etmiyerek firar teşebbüsünden vaz geçmezse.

Ateşli silâh, diğer silâhlarla maksadın temini kabil olmadığı takdirde kullanılır. Ateşli silâh kullanılması lüzumunu, mutlak surette müdür ve bulunmadığı zaman müfettiş tayin eder.

Şukadar ki, müsaade istihsalı mümkün olmıyan fevkalâde hallerde müsaadesiz silâh istimali de caizdir.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ONUNCU MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve S. İ. M. vekilleri memurdur.

21 haziran 1930

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 - VI - 1930 ve 1/653
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	21 - VI - 1930 ve 4/294
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 19 20 20 222:223,240:241
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>	:	765